

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
HỘI ĐỒNG CHỨNG MINH

*Hà Nội, ngày 01 tháng 4 năm Nhâm Dần
PL. 2566 - DL. 2022*

THÔNGIỆP ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN PHẬT LỊCH 2566
CỦA ĐỨC QUYỀN PHÁP CHỦ GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM

Nam mô Bản Sư Thích Ca Mâu Ni Phật!

Kính gửi:

- Chư Tôn túc Hòa thượng, Thượng tọa, Ni trưởng, Ni sư, Đại đức Tăng Ni,
- Quý Cư sĩ, Phật tử Việt Nam ở trong nước và nước ngoài.

Mùa Phật đản lại về, người con Phật khắp năm châu lại hân hoan chào đón ngày đức Đạo sư mang ánh sáng trí tuệ bao la và suối nguồn yêu thương bất tận đến cho nhân loại. Đây là dịp cho tất cả chúng ta ôn lại lịch sử của Đức Bản Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, là cơ hội để người Phật tử chiêm nghiệm, sống theo lời dạy vàng ngọc của Ngài, đi theo con đường giác ngộ của Ngài để đưa nhân loại đến hòa bình, an lạc và hạnh phúc.

Đức Phật dạy: Mọi sự vật, hiện tượng đều do duyên sinh. Theo đó, con người có trách nhiệm trong mỗi suy nghĩ, hành động của mình để bảo vệ sự tươi đẹp của hành tinh, và có vai trò quyết định sự phồn vinh, thịnh vượng, tương lai của vũ trụ mà chúng ta đang sống.

Trong kinh Tăng Chi Bộ, đức Thế Tôn lại dạy: Người nào không thành tựu Thánh giới, Thánh tuệ, Thánh định và Thánh giải thoát thì người đó tự rời khỏi pháp và luật của đức Như lai. Tu tập Giới - Định - Tuệ là thể hiện trách nhiệm của bản thân đối với chính mình, với tha nhân, với nhân sinh và với xã hội. Theo lời dạy của đức Phật, trách nhiệm xã hội là tiêu chuẩn của cả đạo đức cá nhân và đạo đức xã hội. Mỗi cá nhân, mỗi tổ chức đều phải có trách nhiệm, nghĩa vụ hành động vì hạnh phúc, an lạc của nhân loại. Do vậy, trong bất kỳ hoàn cảnh nào, người đệ tử Phật cũng phải nêu cao đạo hạnh, nghiêm trì giới luật và tuân thủ pháp luật; đồng thời siêng năng thực hành giáo lý từ, bi, hỷ, xả để nuôi dưỡng thân tâm. Đó chính là nền tảng thực

hiện trách nhiệm xã hội, xóa bỏ điều ác, hận thù, vô cảm trong xã hội. Đây cũng chính là tiền đề và là động lực để mỗi chúng ta thực hiện trách nhiệm xã hội của mình, cùng nhau xây dựng xã hội tốt đẹp hơn.

Mùa Phật đản năm nay trở về trong không khí hân hoan sau hơn 2 năm dịch bệnh Covid-19 phải thực hiện giãn cách xã hội ở nhiều mức độ khác nhau. Ngay lúc này, người con Phật càng phát huy hơn nữa truyền thống hộ quốc an dân, đồng hành cùng dân tộc. Mỗi Tăng Ni cần nêu cao trách nhiệm và làm tròn bổn phận của mình trên tinh thần: Kỷ cương - Trách nhiệm - Đoàn kết - Phát triển, nỗ lực không ngừng làm cho Đạo Phật xương minh, xây dựng Giáo hội vững mạnh, tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong khôi đại đoàn kết dân tộc, tích cực trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam.

Kính mừng đại Lễ Phật đản, thay mặt Ban Thường trực Hội đồng Chứng minh Giáo hội Phật giáo Việt Nam, tôi gửi lời tán thán công đức tới Chư tôn đức Tăng Ni các cấp Giáo hội, và cơ sở tự viện trong cả nước, đồng bào Phật tử Việt Nam ở trong nước và ở nước ngoài đã làm tốt công tác phụng sự nhân sinh, tốt đời đẹp đạo; kính chúc tất cả sống an lành trong giáo pháp của Đức Như Lai.

Nam mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha tát!

**ĐỨC QUYỀN PHÁP CHỦ
GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM**

Trưởng lão Hòa thượng Thích Trí Quảng

GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
HỘI ĐỒNG TRỊ SỰ

DIỄN VĂN PHẬT ĐẢN PL.2566 - DL.2022
CỦA HÒA THƯỢNG CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG TRỊ SỰ
GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM

Nam mô Bản Sư Thích Ca Mâu Ni Phật!

Kính bạch Chư tôn túc Hòa thượng, Thượng tọa, Ni trưởng, Ni sư, Đại đức Tăng Ni!

Kính thưa Quý vị Cư sĩ, Phật tử Việt Nam ở trong nước và ở nước ngoài!

Kính thưa quý liệt vị!

Ngược dòng thời gian cách đây 2646 năm, vào ngày trăng tròn tỏ rạng của tháng Vesak thiêng liêng, Đức Phật Thích Ca Mâu Ni đản sinh tại vườn Lâm Tỳ Ni thuộc xứ Ấn Độ cổ đại, nay là Nepal. Đức Phật đản sinh đã trở thành một sự kiện hy hữu của toàn nhân loại. Ngài là “Một chúng sinh duy nhất, một con người phi thường xuất hiện trên thế gian này, vì lợi ích cho số đông, vì hạnh phúc cho số đông, vì lòng bi mẫn, vì sự tốt đẹp, vì lợi ích và hạnh phúc cho chư thiên và loài người”. Trải qua quá trình tu tập chứng nghiệm tâm linh, cũng vào thời khắc trăng tròn Vesak tại Bồ Đề Đạo Tràng Ấn Độ, Ngài đã giác ngộ thành Phật. Trong cuộc hoằng pháp và độ sinh, Ngài đã để lại cho nhân loại một kho tàng hệ thống tư tưởng giáo lý vô giá về trí tuệ, lòng từ bi, tinh thần bất bạo động, con đường giải thoát khổ đau, hòa hợp và phát triển thông qua giáo lý Bát Chánh Đạo, là bản thể của trung đạo và ba môn vô lậu học Giới Định Tuệ, là con đường độc nhất đưa chúng sinh đến chứng quả Niết bàn và thành Phật.

Ngày nay, Đại lễ Phật đản - Vesak đã trở thành lễ hội tôn giáo vì hòa bình của Liên hợp quốc, là đại lễ thiêng liêng của hàng triệu tín đồ trên toàn thế giới. Trong bối cảnh nhân loại đã trải qua hơn 2 năm dịch bệnh Covid-19, cùng với sự đe dọa của biến đổi khí hậu, xung đột và chiến tranh đã cướp đi sinh mạng của hàng triệu con người, thì Phật đản là thời gian để Liên hợp quốc phát đi thông điệp của Đức Phật về hòa bình, lòng khoan dung, về thế giới không chiến tranh mà thay vào đó là tình thương, lòng bi mẫn, phụng sự con người và chúng sinh. Tổng Thư ký Liên hợp quốc đã khẳng định rằng: “ Giáo lý của Đức Phật là thông điệp vượt thời gian về sự đoàn kết và phụng sự tha nhân ngày càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Nhân ngày Phật đản - Vesak, chúng ta hãy cùng nhau tôn vinh trí tuệ của Đức Phật bằng cách hành động vì người khác trên tinh thần từ bi và hòa hợp, cũng như đổi mới cam kết của chúng ta nhằm xây dựng một thế giới hòa bình”.

Kính thưa quý liệt vị!

Mỗi độ hoa sen nở rộ khắp các miền quê trên đất nước Việt Nam thân yêu của chúng ta, cũng là thời gian Tăng Ni và Phật tử Việt Nam lại hân hoan cùng với Phật giáo đồ trên thế giới đón mừng ngày khánh đản của Đức Bản Sư Thích Ca Mâu Ni. Năm Phật lịch 2566, Phật đản năm nay trở về trong niềm vui chung của nhân dân cả nước, trước tình hình dịch bệnh Covid-19 được kiểm soát. Cuộc sống trở lại bình thường, kinh tế xã hội đang trên đà hồi phục phát triển nhanh và bền vững, đời sống văn hóa, sinh hoạt tâm linh mang lại sự phấn khởi, tươi vui cho tất cả mọi người như Kinh Pháp Cú có dạy:

Vui thay Chư Phật ra đời

Vui thay giáo Pháp khắp nơi hoằng truyền

Vui thay Tăng chúng đoàn viên

Vui thay bốn chúng kết duyên tu hành

Kính mừng Phật đản năm nay, cũng đúng vào thời gian Giáo hội Phật giáo Việt Nam các tỉnh, thành phố đang tập trung trí tuệ tổ chức thành công Đại hội Đại biểu Phật giáo nhiệm kỳ 2022 - 2027 tiến tới Đại hội Phật giáo toàn quốc lần thứ IX sẽ được tổ chức vào tháng 11/2022 tại Thủ đô Hà Nội. Để mọi Phật sự được thành tựu, mỗi Tăng Ni cần khắc ghi và thực hành lời dạy của Đức Phật về giáo lý *Tứ nhiếp pháp*: “Bồ thí, là bằng tâm thanh tịnh nhằm giúp đỡ những người có hoàn cảnh khó khăn sau đại dịch Covid-19. Ái ngữ là dùng lời từ hòa hướng dẫn mọi người an trú vào pháp thiện. Lợi hành là làm lợi ích cho mọi người và xã hội. Đồng sự là hòa hợp dần thân phục vụ để khuyến hóa mọi người phát tâm tu tập theo thiện pháp, hướng đến Nhất thiết trí - thành Phật”. Đây chính là con đường dẫn đến sự thành công của mọi công tác Phật sự. Đó cũng chính là con đường để giữ gìn sự đoàn kết nhất trí trong Giáo hội. Đồng thời là điều kiện quan trọng quyết định sự thanh tịnh, hòa hợp và thành công của Đại hội trên tinh thần Kỷ cương Trách nhiệm Đoàn kết và Phát triển.

Trong niềm hoan hỷ vô biên, kính chúc Chư tôn đức Tăng Ni, Quý Cư sĩ, và đồng bào Phật tử Việt Nam ở trong nước và ở nước ngoài một mùa Phật đản an lạc, vô lượng cát tường, thành tựu viên mãn các Phật sự lợi đạo ích đời, trong tinh thần xương minh Đạo Pháp, phụng sự chúng sinh là thiết thực cúng dường Đức Phật nhân ngày Đại lễ Phật đản - Vesak năm nay.

Nam Mô Bản Sư Thích Ca Mâu Ni Phật tác đại chứng minh!

TRANG NGHIÊM GIÁO HỘI LÀ CỬNG CỐ NGÔI TĂNG BẢO, DUY TRÌ MẠNG MẠCH PHẬT PHÁP

*Hòa thượng Thích Bảo Nghiêm
Phó Chủ tịch Hội đồng Trị sự,
Trưởng ban Ban Hoằng pháp TWGHPGVN*

Trong không khí hân hoan của những ngày đầu hạ Nhâm Dần, Tăng Ni, Phật tử Việt Nam và Thế giới vui mừng chào đón đại lễ Vesak PL.2566 - DL.2022. Nhân kỷ niệm 3 sự kiện lớn: Đản sinh, Thành đạo và Niết bàn của Đức Thế Tôn, chúng ta ôn lại thánh hạnh của Ngài cùng tăng đoàn năm xưa để thấy được sự chuyển biến, đổi thay rõ nét của xã hội kể từ khi ánh đạo vàng xuất hiện.

Từ một Hoàng thái tử, Ngài đã rũ bỏ tóc xanh, trả lại vương bào để sống đời thoát tục với tấm cà sa và bình bát hành trì. Điều đó đã làm thức tỉnh giới thượng lưu, những người quyền thế thời bấy giờ về sự lựa chọn giữa lý tưởng và cách sống; giữa địa vị giàu sang cho bản thân hay lợi ích cho nhân loại. Cùng với đó, Ngài đã thổi một luồng sinh khí mới vào nền văn minh sông Hằng qua việc thành lập Tăng đoàn (*Sangha*) của những vị khát sĩ áo vàng vân du khắp xứ Ấn, làm thay đổi những quy định khắc nghiệt về phân chia đẳng cấp của xã hội đương thời. Theo Đức Phật, tư cách con người được khẳng định bằng thân, khẩu và ý của chính người ấy, không do truyền thừa từ phá hệ. Tôn giả Vasettha thuộc dòng dõi Bà la môn, xuất gia theo Phật đã bị chỉ trích: Tại sao đang ở giai cấp do Phạm Thiên sinh ra mà lại đi theo giai cấp thấp? Tôn giả rất ưu tư và đi đến bạch Phật, được Đức Thế Tôn dạy: Con người có mặt trên đời đều do “thai sinh”, không có một Phạm Thiên nào sinh ra. Bất kể là ai dù thuộc dòng dõi Bà la môn, Sát đế ly, Phệ xá hay Thủ đà la nếu giữ 5 tịnh giới, hay tu 10 điều thiện thì những vị ấy đáng được tán thán. Những ai phá giới, sống ác hạnh dù ở giai cấp nào cũng sẽ bị chỉ trích. Nếu có ai trong bốn giai cấp này trở thành vị Tỷ khiêu tu hành tinh tiến, đoạn trừ lậu hoặc, phạm hạnh viên mãn, dứt hết mọi hữu kết sử, vị ấy được xem là vị tối thượng giữa các loài hữu tình trong đời này. Bậc trí cần có nhận thức như vậy. (*Kinh Trường Bộ, phẩm kinh số 27 Khởi thế nhân bản - Agganna sutta*).

Năm tháng trôi qua, ánh đạo vàng đã chiếu sáng khắp năm châu và dẫn dắt nhân loại đi theo chính đạo. Có được vậy là nhờ liệt vị tổ sư theo dấu chân Phật, thực hành giáo pháp, củng cố Tăng đoàn để tiếp nối đạo mạch, làm sáng ngời hình ảnh đấng Đạo Sư trên thế gian này.

Tăng đoàn Phật giáo Việt Nam xa xưa được hình thành bắt đầu từ những vị xuất gia trong một trú xứ là những ngôi chùa, thiền viện, tịnh xá... dần dần được phát triển thành sơn môn, pháp phái, hệ phái. Cho đến đầu thập niên 80 của thế kỷ 20, Tăng đoàn được kết nối, định hình bằng một tổ chức chung là Giáo hội Phật giáo Việt

Nam. Đây là sự hòa hợp của 09 tổ chức, giáo hội, hệ phái Phật giáo trong cả nước lúc đó, theo nguyện vọng chân chính của những người con Phật Việt Nam, sau khi đất nước được thống nhất. Dù mới chỉ thành lập được 4 thập niên nhưng Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã thể hiện được sức sống huyền nhiệm, kế thừa xứng đáng dòng Phật sử suốt gần 26 thế kỷ, với sự truyền thừa hơn 2.000 năm trên quê hương.

Người học Phật với sự thấy biết chân chính và tư duy chân chính, sẽ ý thức rằng Giáo hội Phật giáo Việt Nam không chỉ trên bình diện là một cơ quan hành chính quản lý Tăng Ni, tự viện mà còn là biểu tượng của Tăng Bảo, là đoàn thể hoà hợp chúng lớn mạnh, thực hành hạnh lợi tha với phương châm: “Phục vụ chúng sinh là thiết thực cúng dàng chư Phật”. Bản thể của ngôi Tăng bảo được biểu hiện qua ba đặc tính:

1. Hội chúng thanh tịnh: là đoàn thể của những người có lối sống phạm hạnh, sống đời trong sạch không tì vết. Cư sĩ tại gia hay tu sĩ xuất gia đều có những giới luật riêng. Lĩnh thụ giới pháp nào thì vâng giữ giới ấy được gọi là giữ sự thanh tịnh cho đoàn thể. Một người mất phẩm chất, không chỉ khiến người ấy rơi vào sự uế nhiễm, nã phiền mà còn làm ảnh hưởng đến cả hội chúng cũng như vậy, như “Con sâu làm rầu nồi canh”. Do vậy, mọi biểu hiện của mỗi cá nhân đều phản ánh tính sinh hoạt của tập thể. Mỗi cá thể là nhân tố quan trọng để định hình tổ chức, mỗi người tịnh hóa thân tâm bằng giới luật chính là góp phần xây dựng Giáo hội vững mạnh.

2. Hội chúng hoà hợp: Hoà là có mặt cho nhau. Hợp là gắn kết với nhau. Hòa và hợp phải luôn đi cùng với nhau trên sáu pháp: hành động, lời nói, quan điểm, kiến giải, giới học và các nhu yếu cuộc sống. Các thánh đệ tử thời Đức Phật được dự vào dòng Thánh là nhờ thực tập pháp hoà kính này. Tôn giả A Na Luật (Anurudha) - biểu tượng của tinh thần hoà hợp, thanh tịnh đã trình bạch lên đức Thế Tôn niềm hạnh phúc có được nhờ sống nếp sống hoà hợp: “Bạch Thế Tôn, chúng con thường cùng hòa hợp an ổn, không tranh cãi nhau, cùng một tâm, cùng một thầy, cùng hòa hợp với nhau như nước với sữa, chúng đắc pháp Thượng nhân mà có an lạc. Bạch Thế Tôn, chúng con ly dục, ly ác bất thiện pháp, cho đến chúng đắc đệ Tứ thiên, thành tựu và an trụ. (Kinh Trung A Hàm 1, phẩm Kinh Ngưu Giác Sa La Lâm số 185).

3. Hội chúng bình đẳng: Dù là ai, xuất thân từ thành phần xã hội nào, khi dự vào tăng đoàn đều được xem là bình đẳng như nhau. Đoàn thể bình đẳng sẽ không phân biệt thành phần, địa vị xã hội, chủng tộc, giai cấp, giới tính... một khi đứng vào hàng ngũ tăng đoàn thì tất cả đều được đối xử bình đẳng; lấy giới phẩm (*Tỳ khiêu, Tỳ khiêu Nii, Sa di, Sa di Ni*) theo giới luật làm y cứ và lấy giáo phẩm (*Hoà thượng, Thượng tọa, Ni trưởng, Ni sư*) theo giáo định để xác lập trên dưới. Tăng đoàn cũng không phân biệt là Nam tông (*Theravada*), hay Bắc tông (*Mahayana*)... tất cả đều là thành viên trung kiên của Giáo hội, lấy pháp Tỳ ni (*Vinaya*) làm nền tảng để giải quyết việc Tăng; lấy pháp Yết ma (*Kamma*) làm công cụ để dàn hoà tăng sự trên tinh thần bình đẳng, hòa hợp và tạo tiếng nói chung.

Người đệ tử Phật cần chính tín Tam Bảo, khi đã xác quyết với niềm tin bất động nơi Phật, Pháp và Tăng thì tâm bồ đề phải luôn kiên định, không thoái chuyển. Người đệ tử Phật cũng cần hiểu rằng Giáo hội Phật giáo Việt Nam chính là biểu tượng của ngôi Tăng bảo. Giáo hội vững mạnh thì Đạo pháp hưng long. Xây dựng ngôi nhà Giáo hội trang nghiêm cũng chính là tôn kính Tam Bảo, khiến cho đạo pháp trường tồn nơi thế gian này.

Trong năm qua, các cấp Giáo hội địa phương trực thuộc tỉnh đã tổ chức Đại hội thành công viên mãn. Năm 2022, Giáo hội tiếp tục củng cố, hoàn thiện về tổ chức và nhân sự cấp tỉnh để hướng tới Đại hội Đại biểu Phật giáo lần thứ IX của Giáo hội Phật giáo Việt Nam sẽ diễn ra vào cuối năm nay tại thủ đô Hà Nội. Để việc xây dựng và phát triển Giáo hội Phật giáo Việt Nam phù hợp với yêu cầu của hiện nay, mỗi thành viên của Giáo hội cần nhận thức sâu sắc rằng dòng sinh mệnh đạo pháp tuần lưu trong lòng Giáo hội. Vậy nên nhiệm vụ trọng yếu của người thừa hành Phật sự là phụng sự Giáo hội, xây dựng và củng cố Giáo hội bằng chính đạo lực tự thân. Mỗi người nên thể hiện mình là tướng quân chính pháp, phát huy ánh sáng trí tuệ, nêu cao tinh thần hòa hợp chúng, dẫn thân vì lợi đạo ích đời; nhận diện được vọng và chân, phương tiện và cứu kính, ứng dụng lý - cơ một cách nhuần nhuyễn vào nếp sống đạo. Có thể mượn vọng để tỏ chân nhưng không bị dính vào vọng, mượn phương tiện để đạt cứu kính nhưng không bị dính mắc vào phương tiện, đó mới là thiện xảo của người hành đạo.

Hướng về Đại lễ Vesak PL.2566 - DL.2022, chúng ta bày tỏ niềm tri ân đáng Đạo sư đã xuất hiện trên đời vì hạnh phúc, vì lợi ích và an lạc cho chư Thiên và loài người, đồng thời tri ân chư liệt vị Tổ sư, các vị tiền bối đã dày công xây dựng và củng cố Tăng đoàn để Phật pháp được trường lưu. Chúng ta với tuệ giác tương tức để thấy Thế Tôn vẫn đang có mặt trong Tăng đoàn, giáo pháp vẫn đang có mặt trong Tăng đoàn, Giáo hội Phật giáo Việt Nam là một Tăng đoàn tiêu biểu của thời đại. Vì vậy, mỗi thành viên Tăng Ni thực hiện hữu hiệu phương châm “Đoàn kết, Hoà hợp - Trường dưỡng đạo tâm - Trang nghiêm Giáo hội” chính là lễ phẩm cao quý nhất dâng lên cúng dàng Đại lễ Vesak PL.2566 này. Đó cũng là phương cách hữu hiệu nhất để xây dựng ngôi nhà chung và duy trì, bồi đắp mạng mạch Phật giáo ngày càng vững mạnh, phát triển.

Nam Mô Bản Sư Thích Ca Mâu Ni Phật!